

Contactpersoon: mevr. L.E.M. van Schagen Ons kenmerk: Bij20-902
Afdeling/Team: Beleid Ruimte Zaaknummer: CBB210001
E-mail: post@heerhugowaard.nl

RAADSINFORMATIEBRIEF

Aan de Gemeenteraad van Heerhugowaard

Onderwerp: Raadsinformatiebrief Gebiedsvisie Energie Alton

Heerhugowaard, 19 januari 2021

Geachte leden van de gemeenteraad van Heerhugowaard,

Kennisnemen van

De Gebiedsvisie Energie Alton die in opdracht van Greenports Nederland (GPNL) is opgesteld en ter kennisgeving aan de gemeente beschikbaar is gesteld.

Inleiding

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat GPNL gebiedsinventarisaties gaat opstellen voor 1 januari 2021. Vervolgens dient voor 1 juli 2021 per glastuinbouwgebied een gebiedsvisie Energie te worden opgeleverd, met een uitwerking hoe te komen tot de gestelde doelstelling. Voor glastuinbouw geldt landelijk een beoogde emissiereductie van 1,8 tot 2,9 Mton CO₂ equivalent ofwel 1.800.000 ton tot 2.900.000 ton CO₂ per jaar in 2030.

Het Altongebied loopt in deze landelijk voorop. Voor het Altongebied is de gebiedsinventarisatie Energie reeds gereed, inclusief een gebiedsvisie waarin de randvoorwaarden en condities zijn besproken die nodig zijn om de doelstelling te behalen. In het Altongebied wordt sinds 2014 reeds gezamenlijk gewerkt aan de herstructurering van het gebied. De Gebiedsvisie Energie Alton is opgesteld door het Ontwikkelingsbedrijf NHN en Greenport NHN, in samenwerking met de partijen betrokken bij het Gebiedsakkoord Alton: de gemeente Heerhugowaard, de provincie, OVAL, HVC en de Rabobank.

Kernboodschap

Kern van de energievisie is een inventarisatie van het huidige energieverbruik en de manier waarop dit wordt aangeboden in het Altongebied. Dit betreft zelf opwek van elektra en warmte (en CO₂) met Wkk's (Warmte-krachtkoppeling), warmte van HVC (BEC) en gas. In de visie wordt

Parelhof 1 | Postbus 390 | 1700 AJ Heerhugowaard

Telefoon: 14 072 | Fax: (072) 575 55 56 | E-mail: post@heerhugowaard.nl | Internet: www.heerhugowaard.nl

IBAN: NL94 BNGH 0285 0035 77

aangegeven hoe dit op een duurzame wijze kan worden vervangen met wind, zon en duurzame warmte van HVC. De verduurzaming van Alton vloeit voort uit de afspraken gemaakt in het Klimaatakkoord. In de route naar 2030 moet daar invulling aan worden gegeven.

Landelijke ambitie Klimaatakkoord

In de huidige situatie (88 ha netto bebouwd oppervlak) voldoet het glastuinbouwgebied Alton aan de *landelijke* doelstelling voor wat betreft emissiereductie CO₂ in 2030. Alton loopt daarmee circa 10 jaar voor op de landelijke doelstellingen die zijn vastgelegd in het Klimaatakkoord.

Met de voorziene groei van het netto bebouwd oppervlakte glastuinbouw naar 113 ha in 2030 groeit ook de energiebehoefte. Wanneer deze indicatieve energiebehoefte van de glastuinbouw in Alton in 2030 wordt berekend uitgaande van invulling door aardgas, voldoet deze niet aan de *landelijke* doelstelling. Ofwel, uitbreiding van bebouwd oppervlakte glastuinbouw dient duurzaam plaats te vinden, om aan de landelijke doelstelling te blijven voldoen.

Gemeentelijke ambitie en ambitie OVAL

De ambities van de Ondernemersvereniging Alton (OVAL) en de gemeente gaan verder dan de landelijke doelstelling. De OVAL heeft de ambitie om in 2030 voor de teelt van gewassen geen fossiele brandstoffen meer te gebruiken. Deze ambitie is in de huidige marktomstandigheden niet haalbaar.

Gebiedsvisie

In de gebiedsvisie is een scenario doorberekend waarbij wordt uitgegaan van uitbreiding van de duurzame warmtevoorziening (warmtenet HVC), de realisatie van geothermie als extra warmtebron in combinatie met Hoge Temperatuur Opslag en een eigen elektriciteitsproductie door de bedrijven in Alton. Randvoorwaardelijk hierbij zijn de beschikbaarheid en betaalbaarheid van duurzame elektriciteit, vergroting van de elektrische netcapaciteit en beschikbaarheid van voldoende en betaalbare CO₂.

Maatgevend voor de verduurzaming van de glastuinbouw in Alton is de all-in kostprijs voor elektriciteit. Inkoop van duurzame elektriciteit uit het net moet financieel concurrerend zijn met de eigen productie van elektriciteit, warmte en CO₂ met gasgestookte WKK's. Voor wat betreft de beschikbaarheid van voldoende goedkope elektriciteit zijn drie oplossingsrichtingen/ randvoorwaarden in de Gebiedsvisie opgenomen:

1. Herziening van het energiebelastingstelsel op de inkoop van (duurzame) elektriciteit. Met het huidige stelsel is de inkoop van elektriciteit uit het net duur als gevolg van de Energiebelasting (EB) en Opslag Duurzame Energie (ODE). Dit is een Rijksaangelegenheid.
2. Het vergroten van de capaciteit in het elektriciteitsnet. Dit vergt een aanpassing vanuit de netleverancier.
3. De realisatie van windmolen(s) in of nabij Alton, die onderdeel worden van de bedrijfsnetwerken van glastuinbouwbedrijven. Directe koppeling van de windmolens aan de bedrijfsnetwerken is van belang om vrijgesteld te zijn van netwerkkosten van Liander en vrijgesteld te zijn van energiebelasting (EB) en ODE.

Naast de beschikbaarheid van voldoende goedkope elektriciteit is ook de beschikbaarheid van voldoende goedkope externe CO₂ randvoorwaardelijk. Daarnaast dient de uitbreiding van bebouwd oppervlakte glastuinbouw duurzaam plaats te vinden. Verdere uitbreiding van het warmtenet in het Altongebied alsmede de realisatie van een geothermiebron staan op dit moment 'on hold', zoals ook beschreven in de raadsinformatiebrief Bij20-031.

Consequenties

De Gebiedsvisie Energie Alton beschrijft de randvoorwaarden en condities die nodig zijn voor het behalen van een energie-neutrale glastuinbouw in 2030. Het Alton gebied heeft een groot aandeel in het energieverbruik van de gemeente en verduurzaming hiervan is randvoorwaardelijk voor het behalen van CO₂-neutraliteit.

Uit de gebiedsvisie blijkt dat geothermie in combinatie met wind voor de eigen elektriciteitsopwekking onontbeerlijk is om te komen tot een energieneutraal Alton. Geothermie is eigenlijk de enige manier om het bestaande warmtenet van HVC na 2030 met duurzame warmte te voeden. Het warmtenet wordt nu gevoed vanuit de BEC (Bio-energie Centrale), deze is maatschappelijk controversieel en de SDE-subsidie hiervoor vervalt in 2030. Zon en wind zijn onontbeerlijk om de elektriciteit voorziening van Alton te verduurzamen. De afbouw van WKK is daarvoor noodzakelijk. Medewerking van de gemeente aan het mogelijk maken van wind en zon in dit gebied is essentieel. Belangrijke stakeholders in deze zijn de bedrijven in het Altongebied, allen vertegenwoordigd door de OVAL. Naast de bedrijven zijn ook diverse bedrijfswoningen in het gebied aanwezig. De ondernemers hebben tijdens de ALV in november 2020 ingestemd met de Gebiedsvisie Energie Alton. De ondernemers staan in principe positief tegenover het verkennen van de mogelijke realisatie van windmolens, op voorwaarde dat de opbrengsten van deze windmolens ten gunste komen aan de bedrijven zelf dan wel de lokale gemeenschap.

Communicatie

De gemeenteraad wordt actief op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen in het Altongebied via raadsinformatiebrieven.

De Gebiedsvisie Energie Alton is als bijlage bijgevoegd bij deze raadsinformatiebrief. Daarnaast wordt vanuit GPNL en het ONHN gewerkt aan het idee om een factsheet te maken naar aanleiding van deze visie, die in Q1 van 2021 gereed zal zijn.

Vervolg

De gebiedsinventarisaties leveren belangrijke input die gebruikt kan worden bij de vormgeving van gebiedsaanpakken, de RES, transitievisies warmte en andere visies die gemeenten komende jaren op gaan stellen. Dit zal in 2021 verder worden opgepakt. Voor gemeenten ligt er de opdracht om voor 31 december 2021 Transitievisies Warmte en voor 1 juli 2021 een RES 1.0 op te stellen waarin de opwek van duurzame elektriciteit wordt vorm gegeven (volgend uit het Klimaatakkoord hoofdstuk gebouwde omgeving en elektriciteit). De Gebiedsvisie Energie Alton is meegenomen in het opstellen van de Transitievisie Warmte, waar de focus echter meer gericht is op het aardgasvrij maken van woningen. In het kader van de RES 1.0 is de OVAL gekoppeld aan het bureau dat onderzoek doet naar de verdere uitwerking van de zoekgebieden voor zon en wind. Zo is de OVAL als partij betrokken bij de participatie in het kader van de RES.

Vanuit het Klimaatakkoord zijn decentrale overheden verantwoordelijk voor de verankering van de ontwikkelde gebiedsaanpak en acties voor de duurzame energievoorziening en de modernisering in onder meer omgevingsvisies, RO-beleid en vergunningenbeleid. Voor de uitvoering van de visie dient eerst te worden onderzocht in hoeverre dit financieel, ruimtelijk en/of technisch haalbaar is én of het politiek en maatschappelijk wenselijk is. Indien hieruit volgt dat wijzigingen in beleid of regelgeving noodzakelijk is, is aparte besluitvorming nodig.

Bijlage(n)

Bij21-0004 Gebiedsvisie Energie Alton d.d. 1-12-2020

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,
de secretaris, de burgemeester,

M.J. Diependaal

A.B. Blase